

139. **Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozí tabulce (ANO), či nikoli (NE). Svou odpověď zakroužkujte.**
- a) Ve věkové skupině 85+ zemřelo více mužů než žen. ANO–NE
- b) Ve věkové skupině 65–74 let zemřelo více mužů než žen. ANO–NE
- c) Největší počet úmrtí v souvislosti s onemocněním COVID-19 byl v celkovém souhrnu zaznamenán ve věkové skupině 75–84 let. ANO–NE
- d) Nejmenší počet úmrtí v souvislosti s onemocněním COVID-19 byl v celkovém souhrnu zaznamenán ve věkové skupině 25–34 let. ANO–NE
140. **Ve které věkové skupině žen či mužů se vyskytlo nejméně úmrtí v souvislosti s onemocněním COVID-19?**
-
141. **Z celkového počtu úmrtí sestavte pořadí tří věkových skupin s největším počtem úmrtí v souvislosti s onemocněním COVID-19.**
-
142. **Které z následujících tvrzení získaných na základě informací z výchozích tabulek k úlohám 134–138 a 139–142 není pravdivé?**
- a) Čím vyšší věk, tím větší počet úmrtí v souvislosti s onemocněním COVID-19 byl zaznamenán (výjimku tvoří věková skupina 85+ let).
- b) Počty úmrtí v souvislosti s onemocněním COVID-19 byly u mužů ve všech věkových skupinách vyšší než u žen.
- c) Počty žen s prokázaným onemocněním COVID-19 byly v porovnání s muži vyšší ve většině věkových skupin (výjimkou byly věkové skupiny 0–14 a 15–24 let).
- d) I když počty s prokázaným onemocněním COVID-19 byly u dětí a mladistvých do 24 let dost vysoké, počet úmrtí v této věkové skupině byl minimální.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 143–151:

(1) V češtině se v minulosti *vyskytovala* slova, jež označovala různé profese nebo řemesla, která dnes již neexistují. Byli to například brabenáři, kteří vybírali z mravenišť kukly a prodávali je jako krmení pro ptáčky chované v klíčkách. Krtičkáři zase slibovali, že zemědělcům na jejich pozemcích vyhubí škodící krtky. Ohánečníci ale neprodávali – jak **bychom čekali** – zvířecí oháňky neboli ohony, nýbrž nabízeli vějíře z ptačích per sloužící k odhánění dotěrných much. A peciválové neleželi celý den na peci, jak název naznačuje, nýbrž pece opravovali a vymetali z nich saze.

(2) K vymizelým řemeslům zase patří ptáčníci. Tito lidé, jimž se říkalo také čihaři, chytali a prodávali malé ptáčky–zpěváčky, jako například stehlíky, slavíky, skřivánky či kosy, kteří byli určeni nejprve k jídlu a v 19. století byli chováni v klíčkách. Ptáčníci pracovali tak, že nanесли na tenké proutky některých stromů lepkavou hmotu (obvykle stromovou smůlu) a pak začali opeřence lákat třeba pomocí křiku sojky. Zpěváčci zvědavě přilétali, přilepili se na proutek a čihař je *sesbíral* do pytle.

(3) Od té doby se používá známé rčení „sedl někomu na lep“, což znamená, že se nechal ***** podobně jako zvědaví opeřenci.

(S. Jarolímková, J. Rosák, Od andělů po žárovky, upraveno)

143. **Která z následujících možností nejlépe vystihuje účel výchozího textu?**
- a) vysvětlit význam českého rčení
- b) vyprávět o zaniklých profesích a řemeslech
- c) zhodnotit význam zaniklých profesí a řemesel
- d) seznámit se zaniklými českými slovy označujícími profese
144. **Které z následujících slov patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?**
- a) napálit
- b) pobouřit
- c) rozzlobit
- d) rozhněvat

145. **Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (ANO), či nikoli (NE). Svou odpověď zakroužkujte.**
- a) Ohánečníci prodávali zvířecí oháňky. ANO–NE
 b) Peciválové opravovali a vymetali pece. ANO–NE
 c) Brabenáři vybírali kukly z mravenišť a prodávali je ptáčníkům. ANO–NE
 d) Krtičkáři se zabývali hubením krtků škodících na zemědělských pozemcích. ANO–NE
146. **Kterou z následujících informací výchozí text nepřináší?**
- a) Čihaři chytali malé ptáčky, ptáčníci je pak prodávali.
 b) Ptáčky chytali na tenké větvičky natřené lepkavou smůlou.
 c) V minulosti existovaly profese a řemesla, které dnes již nenajdeme.
 d) S vymizením profesí a řemesel zmizela i slova, která je označovala.
147. **Které z následujících tvrzení o tučně zvýrazněných slovech ve výchozím textu je pravdivé?**
- a) jedná se o slovesný tvar ve 2. osobě čísla jednotného, způsobu rozkazovacího
 b) jedná se o slovesný tvar ve 2. osobě čísla množného, způsobu oznamovacího
 c) jedná se o slovesný tvar ve 2. osobě čísla množného, způsobu podmiňovacího
 d) jedná se o slovesný tvar ve 2. osobě čísla jednotného, způsobu podmiňovacího
148. **Rozhodněte o každém z následujících tvrzení vztahujícím se k podtržené větě v prvním odstavci ve výchozím textu, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE). Svou odpověď zakroužkujte.**
- a) Slovo *krtky* je podmět. ANO–NE
 b) Slovo *vyhubí* je přísudek. ANO–NE
 c) Slovo *jejich* je přívlastek shodný. ANO–NE
 d) Jedná se o větu vedlejší podmětnou. ANO–NE

149. **Které z následujících tvrzení o podtržené větě v druhém odstavci výchozího textu není pravdivé?**
- a) Slovo *patří* je přísudek.
 b) Slovo *ptáčníci* je předmět.
 c) Jedná se o větu jednoduchou.
 d) Slovo *vymizelým* je přívlastek shodný.
150. **Které z následujících slov z výchozího textu nepatří mezi slova zdrobnělá?**
- a) proutek
 b) klíčkách
 c) opeřenci
 d) zpěváčci
151. **Rozhodněte o každé z následujících dvojic slov, zda je lze v kontextu výchozího textu považovat za synonyma, tj. slova se stejným nebo podobným významem (ANO), či nikoli (NE). Svou odpověď zakroužkujte.**
- (První slovo z každé dvojice je ve výchozím textu vždy zvýrazněno kurzivou.)
- a) lákat – vábit ANO–NE
 b) sesbíral – očesal ANO–NE
 c) vyhubí – zlikvidují ANO–NE
 d) vyskytovala – působila ANO–NE

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 152–161:

NÁVRATY DO DĚTSTVÍ

(1) Mezinárodní den dětí je šance k zamyšlení, zda děti mají opravdu to, co potřebují. Zda náhodou zavaleny věcmi **nestrádají** chudobou citu. Myslím, že není nic krásnějšího než společně s dětmi pouštět ve větru toho dnešního nejistého světa bezelstné dráčky úsměvu.

(2) Poslouchal jsem jedno rozhlasové vysílání na téma, zda karanténa kvůli koronaviru **přinesla** i něco dobrého. A v jednom z dopisů se jistá maminka svěřila, že najednou měla čas na děti, poznat je, prožívat s nimi mnohem intenzivněji dobré i zlé. A že si uvědomila, jak je to vzácné a důležité, a že se v tom bude snažit pokračovat.

(3) To, myslím, je moc moudré a tuhle životní zkušenost bych nezatračoval. Jen *si vezměte*, ještě včera jste dítě vyprávěli pohádky, a dnes je vyprávíte jeho dětem. Přiznám se, že mám moc rád takové pohádky, kdy